

(สำเนา)

เลขที่รับ ๑๒๙๙๒/๒๕๕๓ วันที่ ๘ ต.ค. ๒๕๕๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๔๐๔/๑๐๙๖๑

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๘ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๙๖๙๔ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๑

๒. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๖๕๘๘ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินซึ่งนายกรัฐมนตรีลงนามรับรองแล้ว จำนวน ๒ ฉบับ

ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายเจริญ จรรย์โกมล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายวัชร เพชรทอง กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ไปเพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณา ลงนามรับรองเนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน นั้น

บัดนี้ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาและลงนามรับรองร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ฐะปาณีย์ อาจารย์วงศ์

(นางฐะปาณีย์ อาจารย์วงศ์)

ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีฝ่ายข้าราชการประจำ

ด้านประสานกิจการภายในประเทศ

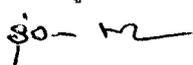
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

สำนักประสานงานการเมือง

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๔๒๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๓๖๗๒

สำเนาถูกต้อง

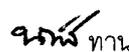

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

วันนา พิมพ์

 ทาน

 ตรวจ

(สำเนา)

เลขรับ ๗๕/๒๕๕๑ วันที่ ๑๐ ก.ค. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติ

๒. บันทึกหลักการและเหตุผล

๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบกันมา เพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) เจริญ จรรย์โกมล ผู้เสนอ

(นายเจริญ จรรย์โกมล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) นวัธ เตาะเจริญสุข ผู้เสนอ (ลงชื่อ) มานะ โลหะวณิชย์ ผู้เสนอ

(นายนวัธ เตาะเจริญสุข)

(นายมานะ โลหะวณิชย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) พรรคศักดิ์ เจริญประเสริฐ ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) นิยม เวชกามา ผู้เสนอ

(นายพรรคศักดิ์ เจริญประเสริฐ)

(นายนิยม เวชกามา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ปารีชาติ ชาลีเครือ ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) ปานหทัย เสรีรักษ์ ผู้เสนอ

(นางสาวปารีชาติ ชาลีเครือ)

(นางปานหทัย เสรีรักษ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) นฤมล ธารดำรงค์ ผู้เสนอ
(นางนฤมล ธารดำรงค์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) อนุสรฯ ยั่งตรง ผู้เสนอ
(นางอนุสรฯ ยั่งตรง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) สุทิน นพขำ ผู้เสนอ
(นายสุทิน นพขำ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) สาธิต เทพวงศ์ศิริรัตน์ ผู้เสนอ
(นายสาธิต เทพวงศ์ศิริรัตน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) ธเนศ เครือรัตน์ ผู้เสนอ
(นายธเนศ เครือรัตน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) สงคราม กิจเลิศไพโรจน์ ผู้เสนอ
(นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) ศรีเมือง เจริญศิริ ผู้เสนอ
(นายศรีเมือง เจริญศิริ)

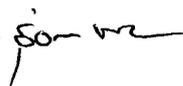
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) สุานิสร์ เทียนทอง ผู้เสนอ
(นายสุานิสร์ เทียนทอง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชากร
(ลงชื่อ) วันเพ็ญ พร้อมพัฒน์ ผู้เสนอ

(นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

(ลงชื่อ) พรพิมล ธรรมสาร ผู้เสนอ
(นางสาวพรพิมล ธรรมสาร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) วุฒิชัย กิตติธเนศวร ผู้เสนอ
(นายวุฒิชัย กิตติธเนศวร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) ชมภู จันทาทอง ผู้เสนอ
(นางชมภู จันทาทอง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) อรุณี ชำนาญยา ผู้เสนอ
(นางสาวอรุณี ชำนาญยา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) วรสิทธิ์ กัลป์ดินันท์ ผู้เสนอ
(นายวรสิทธิ์ กัลป์ดินันท์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) สิริพงษ์ อังคสกุลเกียรติ ผู้เสนอ
(นายสิริพงษ์ อังคสกุลเกียรติ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย
(ลงชื่อ) อำนวย คลังผา ผู้เสนอ
(นายอำนวย คลังผา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) ละออง ตียะไพรัช ผู้เสนอ
(นางสาวละออง ตียะไพรัช)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
ผู้เสนอ

ณัฐรา พิมพ์
ทาน
A.S., ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
พ.ศ. ....

หลักการ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นอกจากนี้บทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง หรือว่าจ้างตามพระราชบัญญัตินี้ให้ปฏิบัติหน้าที่ โดยได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทน แล้วแต่กรณีจากเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนสิทธิมนุษยชน

“ผู้ปกป้องสิทธิมนุษยชน” หมายความว่า บุคคล กลุ่มบุคคล และองค์การอื่น ที่ดำเนินงานในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบและประกาศตามวรรคหนึ่งที่มีผลเป็นการทั่วไป เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกหกคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจาก ผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้โดยต้องมี สักส่วนของทั้งหญิงและชายใกล้เคียงกัน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้แทนจากองค์การเอกชนด้าน สิทธิมนุษยชน

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและ กรรมการ

มาตรา ๗ ประธานกรรมการและกรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๔) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้ดำรงตำแหน่งของพรรคการเมือง หรือข้าราชการ เมืองมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี
- (๕) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
- (๖) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ

- (๗) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๘) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๙) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
- (๑๐) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๑๑) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๑๒) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (๑๓) ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง
- (๑๔) ไม่เป็นบุคคลที่มีประวัติการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างชัดเจน

มาตรา ๘ ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการต้อง

- (๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือของราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ
- (๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกันหรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด
- (๔) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

ในกรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) โดยได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ผู้ได้รับเลือกจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อตนได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระดังกล่าวแล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบ แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยได้รับความเห็นชอบให้เป็นกรรมการ และให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการใหม่แทน

มาตรา ๙ การสรรหาและการเลือกกรรมการให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหา จำนวนเจ็ดคน ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือกจำนวนหนึ่งคน และบุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือกจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการสรรหา โดยมีเลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา

บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาและที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเลือกตามวรรคหนึ่ง ต้องมิใช่ผู้พิพากษาหรือตุลาการ และต้องไม่เป็นกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญอื่นในขณะเดียวกัน

ให้กรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่งเลือกกันเองให้กรรมการสรรหาผู้หนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา

ให้คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาและคัดเลือกบุคคลตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิเหตุทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว แล้วให้เสนอรายชื่อผู้ได้รับเลือก ซึ่งเป็นผู้เหมาะสมเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ พร้อมความยินยอมของผู้นั้น รวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ที่เหมาะสมกับการเป็นกรรมการ ตลอดจนมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ ต่อประธานวุฒิสภา

มติในการคัดเลือกดังกล่าวต้องลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในกรณีที่ไม่มีกรรมการสรรหาในตำแหน่งใดหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ากรรมการสรรหาที่เหลืออยู่นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่

(๒) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการคัดเลือกตาม (๑) ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ การลงมติให้ใช้วิธีลงคะแนนลับ ในกรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป ในกรณีที่วุฒิสภาไม่เห็นชอบในรายชื่อใด ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ส่งรายชื่อนั้นกลับไปยังคณะกรรมการสรรหาพร้อมด้วยเหตุผลเพื่อให้ดำเนินการสรรหาใหม่ หากคณะกรรมการสรรหาไม่เห็นด้วยกับวุฒิสภาและมีมติยืนยันตามมติเดิมด้วยคะแนนเอกฉันท์ ให้ส่งรายชื่อนั้นให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป แต่ถ้ามติที่ยืนยันตามมติเดิมไม่เป็นเอกฉันท์ ให้เริ่มกระบวนการสรรหาใหม่ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิเหตุให้ต้องดำเนินการดังกล่าว

ให้ผู้ที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ หรือผู้ที่คณะกรรมการสรรหามีมติยืนยันตามมติเดิมด้วยคะแนนเอกฉันท์ตาม (๒) ประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

มาตรา ๑๐ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างอิสระและเป็นธรรม รวมทั้งต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนประกอบด้วย

ให้กรรมการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๑๑ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการชุดใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการชุดเดิม ให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการชุดใหม่ก่อนครบวาระของกรรมการชุดเดิมเป็นระยะเวลา หกสิบวัน

มาตรา ๑๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนกรรมการออกจากตำแหน่ง เพราะเหตุที่กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน หรือไม่เป็นธรรมหรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องทางศีลธรรมจรรยา ที่อาจมีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการดำรงตำแหน่งหน้าที่ หรือต่อการส่งเสริมหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หรือมีส่วนได้เสียในกิจการหรือธุรกิจใดๆ ที่อาจมีผลกระทบโดยตรงหรือก่อให้เกิดความเสียหายทำนองเดียวกัน หรือมีหรือเคยมีพฤติการณ์ในการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือบกพร่องต่อหน้าที่อย่างร้ายแรง

มติของวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

(๕) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา ๘

(๖) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๒

(๗) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๘) ขาดการประชุมคณะกรรมการเกินสามครั้งติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่า คณะกรรมการ ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน

มาตรา ๑๔ เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๓ ให้ดำเนินการสรรหา ตามมาตรา ๘ ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลจำนวนเท่ากับผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง เสนอต่อประธานวุฒิสภา เว้นแต่วาระของกรรมการดังกล่าวจะเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งในระหว่างที่อยู่นอกสมัยประชุมของรัฐสภา ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมของรัฐสภา

มาตรา ๑๕ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุมถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการเคารพและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

(๒) ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการการแก้ไขที่เหมาะสมต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่กระทำหรือละเลยหรือประวิงการกระทำดังกล่าวเพื่อที่จะดำเนินการ ในกรณีที่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการตามที่เสนอ ให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๓) เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่เห็นชอบตามที่มีผู้ร้องเรียนหรือในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

(๔) เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง ในกรณีที่เห็นชอบตามที่มีผู้ร้องเรียนหรือในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครองกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

(๕) พ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทนผู้เสียหาย เมื่อได้รับการร้องขอจากผู้เสียหายและเป็นกรณีที่เห็นสมควรเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ต่อรัฐสภาหรือคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๗) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน

(๘) สนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่าย หรือองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อให้เกิดความตระหนักในเรื่องของสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคของบุคคล และการพัฒนาศักยภาพของชุมชน

(๕) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชนและ องค์กรอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน

(๑๐) จัดทำรายงานประจำปี เพื่อประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนภายในประเทศ การประเมินผลและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีและเปิดเผย ต่อสาธารณชน

(๑๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาในกรณีที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีสันธิสัญญา เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๑๒) แต่งตั้งอนุกรรมการและผู้ทำงาน เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๓) ออกระเบียบว่าด้วยการกำหนดค่าตอบแทนเป็นเบี้ยประชุม หรือค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป ปฏิบัติงานของอนุกรรมการ หรือผู้ทำงาน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

(๑๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดให้เป็น อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ (๕) ให้เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการมีอำนาจดำเนินคดีในศาลได้และมีอำนาจเช่นเดียวกับทนายความ

เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะดำเนินคดีตามวรรคสองได้ ต้องเป็นเนติบัณฑิตไทยหรือได้รับ ปริญญาตรีหรือปริญญาโทในต่างประเทศที่เนติบัณฑิตยสภาออกเทียบว่าเสมอด้วยเนติบัณฑิตและเป็นสมาชิก แห่งเนติบัณฑิตยสภา

มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการและกรรมการเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำเต็มเวลา โดยได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ประโยชน์ตอบแทนอื่น และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และอัตรา ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๑๘ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระมีฐานะ เป็นนิติบุคคล โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ

มาตรา ๑๙ สำนักงานมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานบริหารจัดการของคณะกรรมการ

(๒) รับคำร้องเรียนด้านสิทธิมนุษยชน และดำเนินการสืบสวนรวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้นรวมถึง การสอบสวนในกรณีที่ได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการแล้วจัดทำสำนวนเกี่ยวกับเรื่องที่มีการร้องเรียนเพื่อเสนอ ความเห็นต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รับเรื่องที่มีผู้ร้องเรียนว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหา เกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครองกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมี ปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือที่ผู้เสียหาย ซึ่งได้รับผลกระทบและ

มีคำร้องขอให้ฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทน และดำเนินการสืบสวน รวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้น รวมถึงการสอบสวนในกรณีที่ได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการ แล้วจัดทำสำนวนเกี่ยวกับเรื่องที่ร้องเรียนหรือผู้เสียหายร้องขอ เพื่อเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ รวมทั้ง ดำเนินการอื่นที่จำเป็น และประสานงานเมื่อคณะกรรมการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครอง หรือมีการฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทนผู้เสียหาย ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) ประสานงานและติดตามผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

(๕) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำข้อเสนอแนะด้านนโยบาย ข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เสนอต่อคณะกรรมการ

(๖) ดำเนินการและสนับสนุนให้มีการศึกษา การวิจัย และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

(๗) ศึกษาและสนับสนุนให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศ เสนอต่อคณะกรรมการ

(๘) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชนและองค์กรอื่นด้านสิทธิมนุษยชน ภาคประชาสังคมและภาคเอกชน ในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๙) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านเครือข่ายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนทั้งในระดับประเทศ และระหว่างประเทศ

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๐ เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีสองประเภท ดังนี้

(๑) เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน โดยได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) พนักงานสิทธิมนุษยชน ได้แก่ พนักงานที่ได้รับการว่าจ้างให้ปฏิบัติงานในสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

การบรรจุและแต่งตั้งหรือการว่าจ้างตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศ เกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การงบประมาณ การเงิน การคลัง การพัสดุ และการดำเนินการอื่น ของสำนักงาน โดยเฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๒) การกำหนดเครื่องแบบ และการแต่งเครื่องแบบของเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ลงนาม และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๒ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือผู้ทำคุณประโยชน์ด้านสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณา ตามกฎหมายว่าด้วยกรณนั้น และให้ประธานกรรมการนำความกราบบังคมทูลเพื่อขอพระราชทาน

มาตรา ๒๓ เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามมาตรา ๒๐ (๑) มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๒๔ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งประธานกรรมการเป็นผู้สรรจและแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เป็นผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และให้มีรองเลขาธิการ เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานด้วย

การสรรจและแต่งตั้งรองเลขาธิการ ให้ประธานกรรมการเป็นผู้สรรจและแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๕ ให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งสรรจและแต่งตั้งหรือว่าจ้างเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชน แห่งชาติในระดับที่ต่ำกว่ารองเลขาธิการ

มาตรา ๒๖ เลขาธิการต้องเป็นผู้สามารถทำงานให้แก่สำนักงานได้เต็มเวลา และต้องเป็นผู้ที่มี คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
  - (๒) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการ ของสำนักงาน
  - (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
  - (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
  - (๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ พรรคการเมือง
  - (๖) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสำนักงานหรือที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้าง กับสำนักงาน
  - (๗) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับสำนักงาน
- ให้เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่ง เกินสองวาระติดต่อกันมิได้

มาตรา ๒๗ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ เลขานุการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

(๒) ออกตามกรณีที่กำหนดไว้ในข้อตกลงระหว่างคณะกรรมการกับเลขานุการ

(๓) คณะกรรมการมีมติให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มติของคณะกรรมการตาม (๓) ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่มีอยู่

มาตรา ๒๘ ให้มีคณะกรรมการเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า "ก.ส." ประกอบด้วย ประธานกรรมการเป็นประธาน กรรมการที่คัดเลือกกันเองจำนวนสามคน เลขานุการ เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติจำนวนสองคนซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยตรงและลับจากเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วยกัน เลขานุการ ก.พ. หรือผู้แทน เลขานุการ กพร. หรือผู้แทน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิมนุษยชนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนสองคน เป็นกรรมการ

ให้เลขานุการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ วิธีการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๙ กรรมการ ก.ส. ที่มาจากการคัดเลือก การเลือกตั้ง และการแต่งตั้ง ให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้ แต่จะอยู่ในตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ถ้าตำแหน่งกรรมการ ก.ส.ว่างลงก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการคัดเลือกหรือเลือกตั้งซ่อมภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการผู้นั้นเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการคัดเลือก เลือกตั้ง หรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

กรรมการ ก.ส. ซึ่งได้รับคัดเลือก หรือเลือกตั้งซ่อม หรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการประชุมของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๕ มาใช้กับการประชุมของ ก.ส. โดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการ ก.ส. ที่ได้รับการคัดเลือกหรือเลือกตั้งตามมาตรา ๒๘ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) พ้นจากการดำรงตำแหน่งกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๒) ก.ส. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการ ก.ส.ทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากกระทำการหรือมีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ ก.ส.

สำหรับกรรมการ ก.ส. ที่ได้รับการแต่งตั้ง นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว ให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง (๒)

มาตรา ๓๑ ให้ ก.ศ. มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน อัตราเงินประจำตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การให้ได้รับเงินประจำตำแหน่ง และเงินเพิ่มค่าครองชีพ

(๒) การสรรหาบุคลากร

(๓) การเลื่อนขั้นเงินเดือนในกรณีพิเศษ

(๔) การเลื่อนระดับตำแหน่ง

(๕) การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

(๖) การจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง และการจำแนกตำแหน่ง

(๗) การให้ได้รับเงินเดือนตามตำแหน่ง หรือต่ำกว่าตำแหน่ง

(๘) การจัดสวัสดิการ หรือการสงเคราะห์อื่น

(๙) การจัดระบบทะเบียนประวัติ และแก้ไขทะเบียนประวัติเกี่ยวกับวัน เดือน ปีเกิด และควบคุมการเกษียณอายุ

(๑๐) วินัย การออกจากตำแหน่ง การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

(๑๑) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม คุณธรรม และสมรรถภาพ

(๑๒) การแต่งตั้งคณะกรรมการเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (อ.ก.ส.) เพื่อสนับสนุน หรือปฏิบัติหน้าที่แทน ก.ศ.

(๑๓) การอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ระเบียบตามวรรคหนึ่ง ให้ประธาน ก.ศ. เป็นผู้ลงนาม

มาตรา ๓๒ การแบ่งส่วนงาน การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และกรอบอัตรากำลังของสำนักงาน ตามที่ ก.ศ. เสนอ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

การแบ่งส่วนงาน การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๓๓ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เสนอบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อรัฐสภาเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้เพียงพอต่อการบริหารโดยอิสระของคณะกรรมการไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่า งบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณาประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง

ในกรณีที่มิได้คำใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินการอื่น ๆ มากกว่างบประมาณที่สำนักงานได้รับ ให้รัฐอุดหนุนคำใช้จ่ายให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๔ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของสำนักงาน ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี ผู้ใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้มิได้

มาตรา ๓๕ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชีทำการ ส่งผู้สอบบัญชีภายใน เก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงาน

หมวด ๓

การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และมีใช่เป็นประเด็นเดียวกันกับที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว ให้คณะกรรมการมีอำนาจตรวจสอบและเสนอมาตรการการแก้ไขตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๗ บุคคลใดที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนมีสิทธิยื่นคำร้อง โดยทำเป็นหนังสือและต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องหรือผู้ทำการแทน

(๒) ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเป็นเหตุแห่งการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

(๓) ลายมือชื่อของผู้ร้องหรือผู้ทำการแทนที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือ จากผู้มีสิทธิยื่นคำร้อง

หากเป็นการร้องเรียนโดยวิธีอื่นให้กระทำได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คำร้องให้ยื่น ณ สำนักงาน หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือจะยื่นต่อกรรมการ คนใดคนหนึ่ง หรือองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อส่งต่อไปยังสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือด้วยวิธีการอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงานแจ้งผู้ร้องหรือผู้ทำการแทนโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามวันทำการ นับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่มีการร้องเรียนจากผู้ซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อองค์การเอกชน ด้านสิทธิมนุษยชน หรือในกรณีที่ปรากฏแก่องค์การเอกชนดังกล่าวว่ามีการกระทำหรือการละเลย

การกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เมื่อองค์การเอกชนดังกล่าวได้พิจารณาเบื้องต้นแล้ว เห็นว่ากรณีมีมูลก็อาจเสนอเรื่องให้คณะกรรมการดำเนินการต่อไปได้

องค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่งต้องมีการดำเนินกิจการเกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามที่คณะกรรมการกำหนด และมีได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมืองหรือมุ่งค้าหากำไรจากการดำเนินกิจการดังกล่าว

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในกรณีใด หรือในกรณีที่คณะกรรมการได้รับคำร้องว่า มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๓๗ หรือได้รับเรื่องจากองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๓๘ และเห็นว่ากรณีดังกล่าวมีมูล และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการแจ้งไปยังบุคคลหรือหน่วยงานที่ถูกอ้างว่า เป็นผู้ละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือบุคคลหรือหน่วยงานที่คณะกรรมการเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการละเมิด สิทธิมนุษยชน เพื่อให้บุคคล หรือหน่วยงานนั้นชี้แจงข้อเท็จจริงภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการ กำหนดในการแจ้งดังกล่าวให้คณะกรรมการสรุปรายละเอียดข้อเท็จจริงให้เพียงพอแก่การชี้แจงได้โดย ถูกต้องครบถ้วนด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องที่รับมาไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือไม่ควรรับ ไว้พิจารณา ให้แจ้งผู้ร้องหรือองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนที่ส่งเรื่องทราบโดยไม่ชักช้า และเพื่อ ประโยชน์แก่การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจะส่งเรื่องต่อไปให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนั้น ดำเนินการแก้ไขตามที่เห็นสมควรต่อไปก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องที่ได้รับมาควรได้รับการพิจารณาแก้ไขโดยองค์กรอื่นซึ่งมี อำนาจหน้าที่ คณะกรรมการอาจส่งเรื่องให้องค์กรนั้นพิจารณาได้ไม่ว่าเรื่องดังกล่าวจะอยู่ระหว่าง การดำเนินการของคณะกรรมการในขั้นตอนใด ในกรณี คณะกรรมการอาจมีหนังสือสอบถามผลการ ดำเนินการไปยังองค์กรนั้นได้ และหากปรากฏว่าองค์กรนั้นยังมีได้ดำเนินการเป็นประการใดหรือไม่รับ เรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา คณะกรรมการอาจรับเรื่องมาพิจารณาก็ได้

ในการส่งเรื่องให้องค์กรอื่นพิจารณาหรือการรับเรื่องมาพิจารณาตามวรรคสาม ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้ร้องหรือองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนที่ส่งเรื่องทราบโดยไม่ชักช้าด้วย

มาตรา ๔๐ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการชี้แจงข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๙ แล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยต้องให้โอกาสผู้ร้อง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงรายละเอียด และเสนอพยานหลักฐานตามสมควรเพื่อพิสูจน์ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่มีการอ้างว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ในการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง หากคู่กรณีต้องมาปรากฏตัว ต่อหน้าคณะกรรมการ คู่กรณีมีสิทธินำนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในกระบวนการพิจารณา ตรวจสอบได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ในการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อทำหน้าที่สืบสวนและสอบสวนข้อเท็จจริง รับฟังคำชี้แจงและพยานหลักฐาน และจัดทำรายงานตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด เสนอต่อคณะกรรมการได้ ในการนี้ ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการ เว้นแต่คณะกรรมการจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

ในการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการอาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานก็ได้

มาตรา ๔๑ ในระหว่างการศึกษาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าอาจดำเนินการไกล่เกลี่ยได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการไกล่เกลี่ยบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คู่กรณีทำความตกลงเพื่อประนีประนอมและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ถ้าปรากฏว่าคู่กรณียินยอมตกลงเพื่อประนีประนอม และแก้ไขปัญหา และคณะกรรมการเห็นว่าการตกลงนั้นอยู่ในกรอบของการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดให้มีการจัดทำข้อตกลงระหว่างคู่กรณีเป็นหนังสือไว้และให้ยุติเรื่อง

ในกรณีที่ปรากฏแก่คณะกรรมการในภายหลังว่ามีการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามข้อตกลง เป็นหนังสือตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

มาตรา ๔๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๑ เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการตรวจสอบเสร็จสิ้นแล้ว หากคณะกรรมการเห็นว่ามีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบซึ่งต้องบรรยายละเอียดข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับพฤติการณ์แห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชน เหตุผลที่มีความเห็นดังกล่าว และมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าบุคคลหรือหน่วยงานใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติในเรื่องใด และด้วยวิธีการอย่างไร รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว

ในการกำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจกำหนดให้บุคคลหรือหน่วยงานดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ด้วยวิธีใดที่เห็นเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะทำนองเดียวกันอีกก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการกระทำหรือการละเลยการกระทำดังกล่าวไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่มีการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมซึ่งสมควรแก่การแก้ไขเยียวยาความเสียหายให้กับผู้ถูกกระทำ เช่นว่านั้น คณะกรรมการอาจกำหนดแนวทางการแก้ไขเพื่อแจ้งให้บุคคลหรือหน่วยงานดำเนินการตามความเหมาะสมภายใต้อำนาจหน้าที่ของบุคคลหรือหน่วยงานนั้นได้

ให้คณะกรรมการแจ้งรายงานผลการตรวจสอบไปยังบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ต้องดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบโดยเร็ว และในกรณีที่เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีการยื่นคำร้องให้แจ้งไปยังผู้ร้องทราบด้วย

มาตรา ๔๓ เมื่อบุคคลหรือหน่วยงานได้รับแจ้งรายงานผลการตรวจสอบตามมาตรา ๔๒ แล้ว ให้ดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ

มาตรา ๔๔ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๔๓ แล้ว ถ้าบุคคลหรือหน่วยงานมิได้มีการดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการรายงานต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้มีการดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการหรือสั่งการให้ดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการรายงานต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

มาตรา ๔๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือสอบถามส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ หรืองานใดๆ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผู้แทนมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำประกอบการพิจารณาได้

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องมาตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนด การส่งหนังสือเรียกดังกล่าวให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักงานของผู้รับ ในกรณีที่ไม่มีอาจส่งหนังสือเรียกให้แก่ผู้รับตามวิธีดังกล่าวได้ หรือไม่มีการปฏิบัติตามหนังสือเรียกภายในระยะเวลาอันสมควร ให้คณะกรรมการส่งโดยวิธีดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง หรือจะจัดส่งโดยวิธีอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรก็ได้

(๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใดๆ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและโดยไม่ชักช้าก่อนการตรวจสอบหรือรวบรวมพยานหลักฐานดังกล่าวให้กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายแสดงความบริสุทธิ์เสียก่อนและเท่าที่สามารถกระทำได้ และให้ดำเนินการต่อหน้าผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือถ้าหากบุคคลดังกล่าวนั้นไม่ได้ ก็ให้ดำเนินการต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งได้ขอร้องมาเป็นพยาน ในการนี้ ให้ผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นไปโดยสะดวก

(๔) วางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของพยานบุคคลและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อทำการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือเรื่องอื่นใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้ กรรมการ ออนุกรรมการ เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ทำงาน ปฏิบัติหน้าที่แทนคณะกรรมการ ตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ก็ได้

มาตรา ๔๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ ออนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อทำการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๔

การเสนอเรื่องและการฟ้องคดีต่อศาล

มาตรา ๔๘ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นชอบตามที่มีผู้ร้องเรียน หรือเห็นสมควรตามที่มี ผู้ร้องขอหรือเห็นว่า

(๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบ ด้วยรัฐธรรมนูญ

(๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครอง กระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยว กับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

(๓) กรณีที่ได้รับการร้องขอจากผู้เสียหายและเห็นเป็นการสมควรเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิด สิทธิมนุษยชนเป็นส่วนรวม

ให้คณะกรรมการดำเนินการเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครอง หรือฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทน แล้วแต่กรณี และในกรณีที่ไม่เห็นชอบหรือเห็นว่าไม่สมควรเสนอเรื่อง หรือฟ้องคดีแทน ให้สั่งยุติเรื่องดังกล่าว

คำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรานี้ให้ถือเป็นที่สุด

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเสนอเรื่องหรือฟ้องคดีต่อศาล ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะ กรรมการกำหนด

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นชอบให้เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปก กครอง ตามที่มีผู้ร้องเรียน หรือฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทนผู้เสียหายตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือผู้ทีเห็นสมควร เป็นผู้รับผิดชอบคดี เพื่อให้มีหน้าที่ดำเนินคดีในศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง หรือฟ้องคดีต่อศาล ยุติธรรม โดยให้ผู้รับผิดชอบคดีมีอำนาจหน้าที่ดำเนินคดีหรือดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกัคดี ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทนผู้เสียหาย คณะกรรมการอาจส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวน ดำเนินคดี ในกรณีนี้ให้ถือว่าบันทึกปากคำ พยานหลักฐานทุกประเภท หรือรายงานผลการตรวจสอบ ของคณะกรรมการ ให้ถือเป็นพยานหลักฐานส่วนหนึ่งของพนักงานสอบสวนด้วย

ในการฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทนผู้เสียหายคณะกรรมการอาจแต่งตั้งพนักงานอัยการ โดยความเห็นชอบของอัยการสูงสุด ให้เป็นผู้ฟ้องและดำเนินคดีแทนก็ได้

ในการดำเนินคดีในศาล ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคดีมีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สิน หรือค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายที่ร้องขอได้ และในกรณีนี้ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง

มาตรา ๕๐ ในการฟ้องคดีต่อศาล หากคณะกรรมการเห็นว่าจะเป็นการโยกย้ายปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนรวม ให้อายุความคดีดังกล่าวระงับอยู่ นับแต่วันที่รับคำร้อง จนกว่าการพิจารณาจะถึงที่สุด หรือเสร็จสิ้นไปโดยประการอื่น แต่หากเสร็จไปเพราะเหตุถอนคำร้องหรือทิ้งคำร้อง ให้ถือว่าอายุความฟ้องร้องของผู้ยื่นคำร้อง ไม่เคยมีการระงับอยู่เลย

หมวด ๕

กองทุนสิทธิมนุษยชน

มาตรา ๕๑ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นในสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรียกว่า "กองทุนสิทธิมนุษยชน" มีวัตถุประสงค์เพื่อ

(๑) ช่วยเหลือและเยียวยาเบื้องต้นเป็นการเฉพาะหน้าแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน และผู้ปกป้องสิทธิมนุษยชน รวมทั้งครอบครัว ในกรณีที่เป็นเรื่องเร่งด่วนและหากไม่ดำเนินการจะเกิดความเสียหายจนไม่อาจแก้ไขเยียวยาได้ ทั้งนี้ ไม่กระทบถึงสิทธิเรียกร้องหรือการได้รับการช่วยเหลือเยียวยาจากบุคคลหรือหน่วยงานใด

(๒) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคประชาสังคม รวมทั้งการศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพในด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประเทศ

(๓) เป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินคดีแทนผู้ร้องเรียนหรือผู้เสียหาย

(๔) เป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการอื่นใด

การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๒ กองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้

(๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้ หรือเงินอุดหนุนจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่ไม่มีเงื่อนไขเป็นการผูกพันจะต้องให้ประโยชน์ต่อผู้ใดโดยเฉพาะ หรือที่คณะกรรมการเห็นสมควรได้รับไว้ได้

(๔) เงินค่าปรับที่ได้รับชำระตามคำพิพากษา ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕ ประกอบกับ มาตรา ๖๖

(๕) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุน หรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมาย หรือโดย นิติกรรมอื่น

(๖) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

มาตรา ๕๓ เงินและดอกผลที่กองทุนได้รับตามมาตรา ๕๒ ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็น รายได้แผ่นดิน ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๕๔ ให้หน่วยงานในสำนักงานที่เลขาธิการมอบหมาย ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ ของคณะกรรมการบริหารกองทุน และคณะกรรมการอื่นที่เกี่ยวกับกองทุน รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นตามที่ คณะกรรมการนั้นมอบหมาย

มาตรา ๕๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่งจำนวนเก้าคน ประกอบด้วยประธาน กรรมการและกรรมการที่คณะกรรมการคัดเลือกจำนวนสองคน เป็นประธานและกรรมการบริหารกอง ทุน ปลัดกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสภาทนายความ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ คณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนสามคน ซึ่งต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ เป็นกรรมการ และให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๕๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งบุคคล ซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกันตามมาตรา ๕๕ เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทน เว้นแต่วาระของกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒินั้นจะเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่ง เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งครบวาระแล้ว ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้น จากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

มาตรา ๕๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๕๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) คณะกรรมการให้ออกเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๒) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ขาดการประชุมเกินสามครั้งติดต่อกันซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าไม่มีเหตุอันสมควร

มาตรา ๕๘ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๕๙ คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๖๐ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๕๑

(๒) พิจารณานอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๕๑

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุน ต่อคณะกรรมการ

การดำเนินการตาม (๑) (๒) และ(๓) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖๑ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖๒ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลที่เป็นอิสระอย่างน้อยปีละครั้ง

มาตรา ๖๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนทุกรอบปี แล้วทำรายงานผลการสอบและรับรองบัญชีและการเงินของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

หมวด ๖
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๔ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งวัตถุเอกสาร หรือพยานหลักฐาน ที่ถูกเรียกหรือถูกสั่งให้ส่งตามมาตรา ๔๖ (๑) และ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๖ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ เงินค่าปรับที่ได้รับชำระตามคำพิพากษา ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕ ให้นำเข้ากองทุนสิทธิมนุษยชนเป็นจำนวนกึ่งหนึ่ง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๗ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการสรรหากรรมการเริ่มดำเนินการสรรหาเพื่อเลือกกรรมการตามมาตรา ๔

มาตรา ๖๘ บรรดาเรื่องร้องเรียนที่คณะกรรมการรับไว้และได้ดำเนินการไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้เป็นอันใช้ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนตามวรรคหนึ่ง และได้มีมติพร้อมมาตรการการแก้ไขปัญหาคำกล่าวละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้การดำเนินการดังกล่าวยังคงมีผลใช้ได้

มาตรา ๖๙ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้จะเข้ารับหน้าที่

ให้บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่มีอยู่ในขณะที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับอยู่ต่อไป จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติใหม่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๗๐ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้โอนกิจการ บุคลากร สิทธิ ทรัพย์สิน หนี้สิน เงินงบประมาณ และเงินอื่น ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของสำนักงาน ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๑ ในวาระเริ่มแรก ให้เลขาธิการ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กรณีที่ประสงค์จะมีสถานะเป็นข้าราชการต่อ ก็ให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการต่อไป ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งวาระตามมาตรา ๒๖ วรรคสอง โดยให้ ก.ส. กำหนดตำแหน่งเป็นการเฉพาะตัว

มาตรา ๗๒ ข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่สมัครใจเปลี่ยนสถานะเป็นเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้แจ้งความจำเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การแจ้งความจำเป็นตามวรรคหนึ่ง สามารถกระทำได้อีกปีละครั้ง ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาห้าปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๗๒ ให้บุคลากรที่โอนมาตามมาตรา ๗๐ มีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ให้เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง แจ้งความจำเป็นหนังสือต่อสำนักงานว่า ประสงค์จะดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชน หรือพนักงานสิทธิมนุษยชน ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๔ การบรรจุและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติในวาระแรกในตำแหน่งใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินที่คณะกรรมการเกลี่ยอัตรากำลัง ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด

สำหรับผู้ที่ไม่ผ่านการประเมินตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการเกลี่ยอัตรากำลังพิจารณาตามความเหมาะสม และให้มีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ไม่เกินหนึ่งปี

เมื่อคณะกรรมการเกลี่ยอัตรากำลังได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ให้บุคลากรที่โอนมาตามมาตรา ๗๐ รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง แล้วแต่กรณี ในตำแหน่งเดิมไปพลางก่อน จนกว่าคณะกรรมการจะพิจารณาเห็นชอบกับการเกลี้ยอัตรากำลังตามวรรคสาม ในกรณีนี้ ให้การเกลี้ยอัตรากำลังมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๕ การเปลี่ยนฐานะจากข้าราชการไปเป็นเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

เพื่อประโยชน์ในการคำนวณสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญ หากข้าราชการตามวรรคหนึ่งประสงค์จะให้นับเวลาราชการต่อเนื่องกับเวลาทำงานในสำนักงาน ให้แจ้งความจำนงต่อสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่มีการเปลี่ยนฐานะ ว่าไม่ประสงค์ขอรับบำเหน็จบำนาญตามเวลาราชการเดิม

มาตรา ๗๖ ให้ข้าราชการที่โอนมาตามมาตรา ๗๐ ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงาน โดยให้เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา และให้นำกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา มาใช้บังคับกับข้าราชการดังกล่าวโดยอนุโลม

บรรดาอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ และให้ประธานกรรมการเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหารราชการและการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการตามวรรคหนึ่ง ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

ให้เลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตามวรรคหนึ่ง

ให้ข้าราชการตามวรรคหนึ่ง เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับระยะเวลาการทำงานก่อนที่จะโอนมาต่อเนื่องกับระยะเวลาการทำงานในสำนักงานด้วย

มาตรา ๗๗ ให้องค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนที่ขึ้นทะเบียนไว้กับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นอกจากนี้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกิดข้อขัดข้องหลายประการ ส่งผลให้ไม่อาจทำหน้าที่คุ้มครองให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ถูกละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนได้ เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจเกิดประสิทธิภาพ จึงสมควรต้องปรับปรุงพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และจัดทำร่างพระราชบัญญัติขึ้นใหม่แทน

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ หมวด ๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกหกคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องมีสัดส่วนของทั้งหญิงและชายใกล้เคียงกัน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้แทนจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ

๒.๒ หมวด ๒ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ

๒.๓ หมวด ๓ ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ในกรณีที่มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และมีใช้
เป็นประเด็นเดียวกันกับที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว
ให้คณะกรรมการมีอำนาจตรวจสอบและเสนอมาตรการการแก้ไขตามพระราชบัญญัตินี้และบุคคลใดที่ถูก
ละเมิดสิทธิมนุษยชนมีสิทธิยื่นคำร้อง โดยทำเป็นหนังสือ

๒.๔ หมวด ๔ การเสนอเรื่องและการฟ้องคดีต่อศาล

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นชอบตามที่ผู้ร้องเรียน หรือเห็นสมควรตามที่ผู้ร้องขอ
หรือเห็นว่า

(๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบ
ด้วยรัฐธรรมนูญ

(๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครอง กระทบต่อสิทธิมนุษยชนและ
มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

(๓) กรณีที่ได้รับการร้องขอจากผู้เสียหายและเห็นเป็นการสมควรเพื่อแก้ไขปัญหาการ
ละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนรวม

ให้คณะกรรมการดำเนินการเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาล
ปกครองหรือฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทน แล้วแต่กรณี และในกรณีที่ไม่เห็นชอบหรือเห็นว่าไม่สมควร
เสนอเรื่อง หรือฟ้องคดีแทน ให้สั่งยุติเรื่องดังกล่าว

๒.๕ หมวด ๕ กองทุนสิทธิมนุษยชน

ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นในสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรียกว่า “กองทุน
สิทธิมนุษยชน”